

2013-10-28

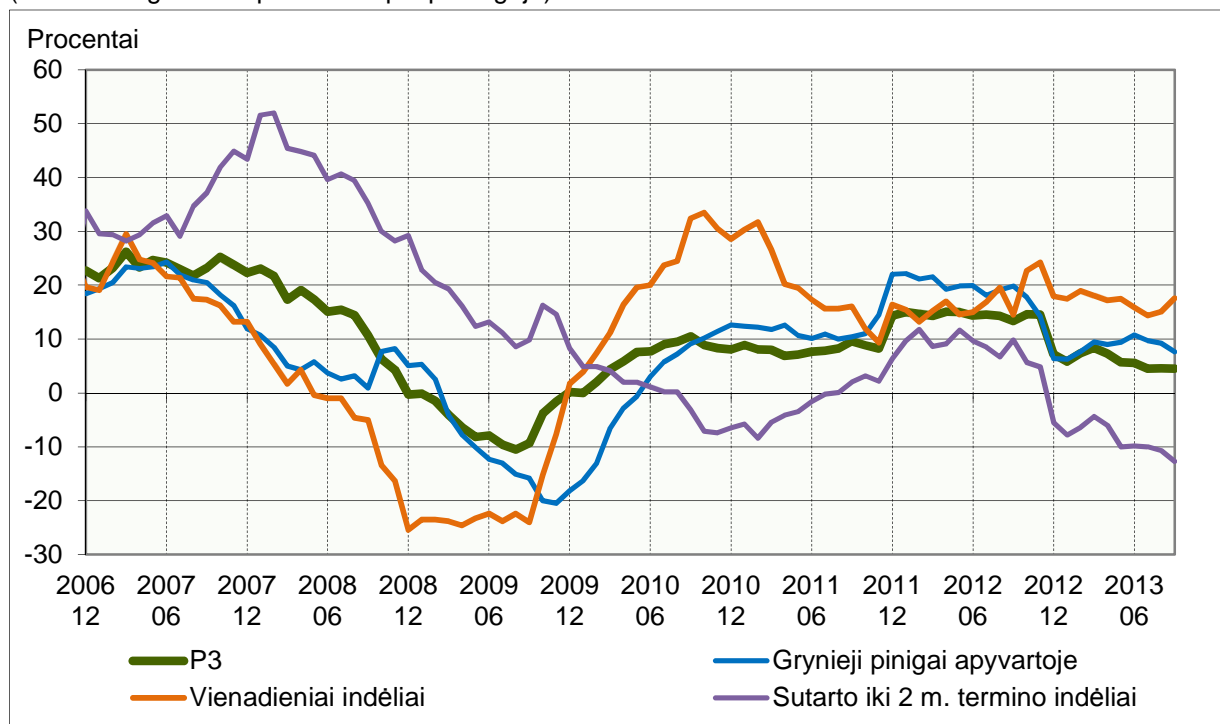
2013 M. RUGSĖJO MĖN. PINIGŲ IR KITŲ PFI BALANSO APŽVALGA

Per 2013 m. rugsėjo mėn. pinigų finansinių institucijų (PFI) grynasis išorės turtas padidėjo 163,0 mln. ir buvo lygus 9,8 mlrd. litų. Vidaus kreditas per mėnesį padidėjo 291,2 mln., kreditui kitiems rezidentams padidėjus 332,3 mln., o kreditui valdžiai sumažėjus 41,2 mln. litų. Pinigai P3 per mėnesį sumažėjo 71,3 mln. litų, o jų metinis augimo tempas mėnesio pabaigoje buvo lygus 4,5 procento. Pinigų P3 sumažėjimui didžiausią įtaką turėjo sumažėję sutarto iki 2 m. termino indėliai (69,9 mln. Lt), gryniesi pinigai apyvartoje (67,1 mln. Lt) ir skolos vertybiniai popieriai iki 2 m. (49,3 mln. Lt), tačiau P3 didino padidėję vienadieniai indėliai (110,2 mln. Lt). Kitų PFI paskolų namų ūkiams dalis eurais nuosekliai mažėjo – nuo 73,2 procento (2011 m. gruodžio pabaigoje) iki 69,6 procento (2013 m. rugsėjo pabaigoje), atitinkamai didėjant paskolų litais daliai.

Pinigų kiekiai per metus padidėjo taip: P1 – 14,5, P2 – 4,6, o P3 – 4,5 procento. 2013 m. rugsėjo pabaigoje pinigai P1 sudarė 37,2 mlrd., P2 – 53,9 mlrd., o P3 – 54,3 mlrd. litų.

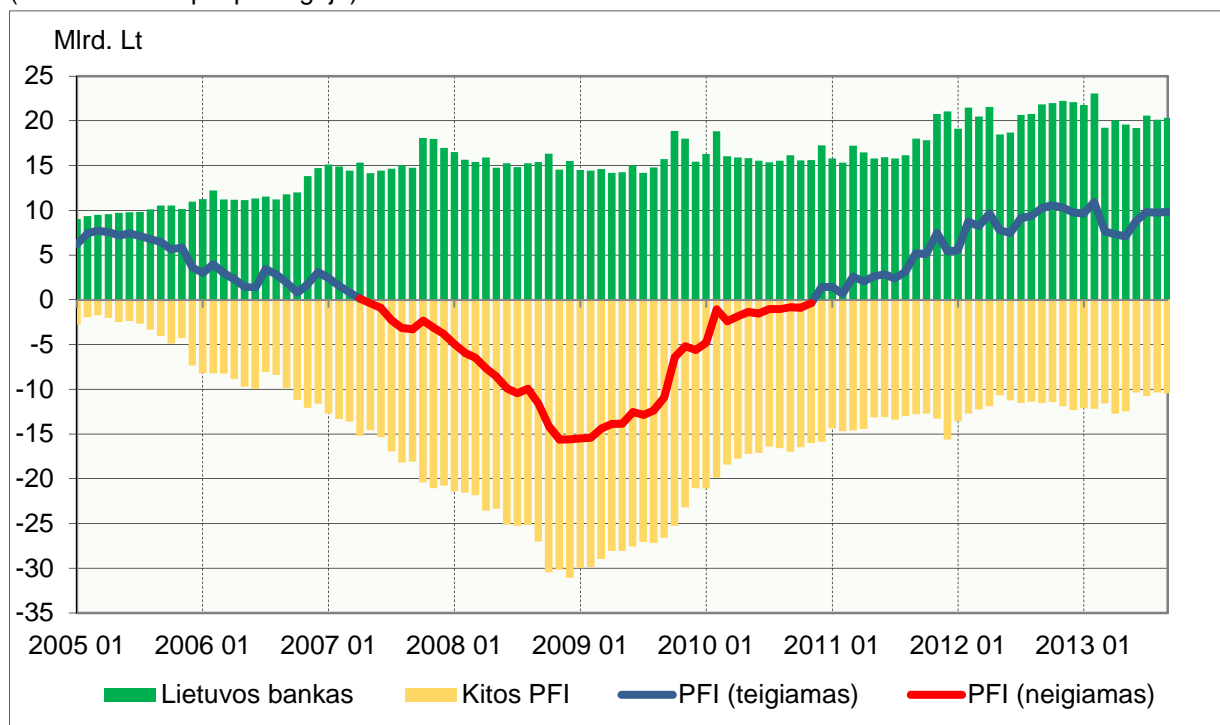
Rugsėjo mėn. pinigai P3 sumažėjo dėl to, kad sutarto iki 2 m. termino indėliai, gryniesi pinigai apyvartoje ir skolos vertybiniai popieriai iki 2 m. sumažėjo atitinkamai 69,9 mln., 67,1 mln. ir 49,3 mln. litų. Tačiau P3 didino vienadieniai indėliai ir įspėjamojo iki 3 mėn. laikotarpio indėliai, padidėję atitinkamai 110,2 mln. ir 4,8 mln. litų. Išsamūs duomenys pateikiami apžvalgos pabaigoje esančioje 1 lentelėje.

1 pav. Pinigai P3 ir jų sudedamosios dalys
(metiniai augimo tempai laikotarpio pabaigoje)

PFI grynasis išorės turtas per mėnesį padidėjo 163,0 mln. ir 2013 m. rugsėjo pabaigoje buvo lygus 9,8 mlrd. litų. Kaip matyti iš 2 pav., nuo 2008 m. pabaigos PFI grynasis išorės turtas sparčiai didėjo. Per pastaruosius dvejus metus jis padidėjo 7,7 mlrd. litų: kitų PFI – 4,7 mlrd., o Lietuvos banko – 3,0 mlrd. litų. Lietuvos bankų sistemos (kitų PFI) grynasis išorės turtas per šį laikotarpį padidėjo dėl to, kad 5,3 mlrd. litų sumažėjo išorės įsipareigojimai.

2 pav. PFI grynas išorės turtas
(likučiai laikotarpio pabaigoje)

Rugsėjo mėn. vidaus kreditas padidėjo 291,2 mln. litų. Šį padidėjimą lėmė 332,3 mln. padidėjęs kreditas kitiems rezidentams, tačiau kreditas valdžiai sumažėjo 41,2 mln. litų. Kitų PFI paskolos nefinansinėms korporacijoms, namų ūkiams, finansiniams tarpininkams ir valdžiai padidėjo atitinkamai 254,3 mln., 44,0 mln., 30,0 mln. ir 19,9 mln. litų. Paskolos namų ūkiams padidėjo todėl, kad paskolos būstui įsigyti, paskolos vartojimui ir kitos paskolos padidėjo atitinkamai 19,0 mln., 12,6 mln. ir 12,5 mln. litų.

Kitų PFI paskolos rezidentams eurais dominavo skolinimo struktūroje pagal valiutas: rugsėjo pabaigoje jos sudarė 66,9, o paskolos litais – 31,0 procento. Tokie paskolų pagal valiutas skirtumai susidarė dėl kitų PFI paskolų nefinansinėms korporacijoms ir namų ūkiams struktūros. Rugsėjo pabaigoje kitų PFI paskolos nefinansinėms korporacijoms eurais sudarė 68,6, o litais – 27,8 procento. Kitų PFI paskolos namų ūkiams eurais sudarė 69,6, o paskolos litais – 29,5 procento. Kitų PFI paskolų rezidentams eurais ir litais dalys per mėnesį nepakito.

2013 m. rugsėjo mėn. ilgesnės trukmės PFI finansiniai įsipareigojimai padidėjo 41,9 mln. litų, padidėjus kapitalui ir atsargoms (93,1 mln. Lt) ir skolos vertybiniais popieriais nuo 2 m. (0,9 mln. Lt) bei sumažėjus sutarto nuo 2 m. termino indėliams (52,1 mln. Lt). Centrinės valdžios indėliai per mėnesį padidėjo 421,7 mln. litų, Lietuvos banke laikomiems indėliams padidėjus 192,4 mln., o kitose PFI – 229,3 mln. litų.

Pastabos

1. Jei nenurodyta kitaip, apžvalgoje pokyčiai per mėnesį (litais) ir metiniai augimo tempai (procentais) pateikiami kaip sandoriai, t. y. iš skirtumo tarp likučių ataskaitinio ir ankstesnio laikotarpio pabaigoje pašalinus perkainojimų dėl kainos ir valiutos kurso, taip pat perklasifikavimų įtaką.
2. Kitus trumpalaikius indėlius, t. y. P2 minus P1, sudaro sutarto iki 2 m. termino indėliai ir įspėjamojo iki 3 mėn. laikotarpio indėliai.
3. Rinkos priemonės, t. y. P3 minus P2, sudaro atpirkimo sandoriai, pinigų rinkos fondų akcijos (vienetai) ir skolos vertybiniai popieriai iki 2 m.
4. Apžvalgoje vartojamos sąvokos pateikiamos Lietuvos banko interneto svetainėje (<http://www.lb.lt/metodologija>).

1 lentelė. Pinigai ir jų priešiniai
Mln. Lt

	Likučiai praėjusio laikotarpio pabaigoje	Sandoriai per laikotarpį	Kiti likučių pokyčiai per laikotarpį	Likučiai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Metiniai augimo tempai, procentais	
	2013 08	2013 09	2013 09	2013 09	2013 08	2013 09
Pinigai P2	53 938,2	-22,0	-4,9	53 911,3	4,7	4,6
Pinigai P1	37 133,3	43,1	2,0	37 178,4	13,3	14,5
Grynieji pinigai apyvartoje	10 884,7	-67,1	-0,3	10 817,3	9,2	7,6
Vienadieniai indėliai	26 248,6	110,2	2,2	26 361,0	15,1	17,6
Kiti trumpalaikiai indėliai	16 804,9	-65,1	-6,8	16 733,0	-10,3	-12,2
Sutarto iki 2 m. termino indėliai	16 308,8	-69,9	-5,2	16 233,7	-10,7	-12,7
Įspėjamojo iki 3 mėn. laikotarpio indėliai	496,2	4,8	-1,6	499,3	6,0	6,9
Rinkos priemonės	468,8	-49,3	0,0	419,4	-6,0	-4,6
Atpirkimo sandoriai	1,5	0,0	0,0	1,5	x	x
Pinigų rinkos fondų akcijos (vienetai)
Skolos vertybiniai popieriai iki 2 m.	467,2	-49,3	0,0	417,9	-5,4	-4,0
Pinigai P3	54 407,0	-71,3	-4,9	54 330,7	4,6	4,5
Grynasis išorės turtas	9 740,3	163,0	-56,8	9 846,6	8,8	0,8
Kreditas valdžiai	8 494,6	-41,2	0,2	8 453,6	31,9	27,7
Paskolos	4 144,6	19,9	1,2	4 165,6	30,3	29,9
Vertybiniai popieriai, išskyrus akcijas	4 350,1	-61,1	-1,0	4 288,0	33,5	25,6
Kreditas kitiems rezidentams	55 622,9	332,3	-126,0	55 829,3	0,6	1,4
Paskolos	54 032,8	328,2	-126,4	54 234,5	-0,1	0,7
Vertybiniai popieriai, išskyrus akcijas	126,9	0,0	0,0	126,9	-63,4	-63,7
Akcijos ir kita nuosavybė	1 463,2	4,2	0,4	1 467,9	46,7	46,0
Centrinės valdžios indėliai (atimama)	4 828,4	421,7	-0,2	5 249,8	-13,0	-19,5
Ilgesnės trukmės finansiniai įsipareigojimai (atimama)	14 551,7	41,9	-183,0	14 410,6	4,0	3,9
Kiti grynieji straipsniai (atimama)	70,7	61,9	5,6	138,3	x	x

Pastaba: dėl apvalinimo dėmenų sumos gali nesutapti.

Sutartiniai ženklai

„0,0“ Rodiklio dydis yra mažesnis negu nurodyti matavimo vienetai.

„...“ Nėra duomenų, nors reikškinys (rodiklis) atitinkamu laikotarpiu buvo.

„x“ Tokia išraiška rodiklis neskaičiuojamas, nors reikškinys (rodiklis) atitinkamu laikotarpiu buvo.

Ekonomikos ir finansinio stabilumo tarnybos
Statistikos departamentas